

BESLUIT (anoniem)

Rolnummer: RP98.040

DE BEDRIJFSKOMMISSIEKAMER VOOR RIJK EN POLITIE, BESLUITENDE
NAAR AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING INZAKE EEN
GESCHIL TUSSEN

1. De ondernemingsraad van de onderneming
en
2. De Staat der Nederlanden, zijnde de ondernemer, in deze vertegenwoordigd door
de Directeur van de onderneming, zijnde de bestuurder

Toegepast recht

Waar in deze beslissing wordt verwezen naar de Wet op de ondernemingsraden,
wordt de wettekst bedoeld zoals die luidde sinds de wijziging van die wet per 4 maart
1998 (Staatsblad 107, jaargang 1998).

Verloop van de procedure

-Achtergronden

Bij schrijven van 4 november 1997 heeft de Directeur aan het personeel van de
onderneming kenbaar gemaakt dat de

Arrondissementsraad een - per 1 december 1997 ingaand - besluit heeft genomen over de verdeling van parkeerplaatsen in de parkeergarage, het parkeerdek naast de toegang parketpolitie en onder het parketgebouw. Aan die verdeling is - voor zover hier van belang - onder meer de voorwaarde verbonden dat degenen die van de mogelijkheid tot parkeren gebruik maken, de kentekens van hun auto's opgeven - zulks om de controle van het parkeerbeleid mogelijk te maken.

Bij memo van 11 november 1997 heeft de ondernemingsraad aan de bestuurder gevraagd of op diens voorgenomen besluit tot vaststelling van een nieuw parkeerbeleid het adviesrecht voor de ondernemingsraad van toepassing is.

Bij schrijven van 19 november 1997 heeft de bestuurder aan de ondernemingsraad laten weten dat de Arrondissementsraad een besluit heeft genomen ten aanzien van het te voeren parkeerbeleid. Hij gaf daarbij te kennen dat zijns inziens de ondernemingsraad ten aanzien van dit besluit noch adviesrecht noch instemmingsrecht toekwam.

Met ingang van 1 januari 1998 is er een nieuwe bestuurder aangetreden.

-Behandeling van het geschil

Bij schrijven van 3 juli 1998 heeft de ondernemingsraad zijn verschil van mening met de bestuurder ter bemiddeling c.q. advisering als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de Wet op de ondernemingsraden (WOR) voorgelegd aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid.

Dit geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie (hierna: de Kamer).

Desgevraagd heeft de ondernemingsraad op 19 oktober 1998 zijn standpunt schriftelijk nader gemotiveerd.

De Kamer heeft partijen in de gelegenheid gesteld om op 9 december 1998 tijdens een zitting van de Kleine Commissie - welke de Kamer uit zijn midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de procedure - hun standpunten mondeling toe te lichten.

Ter zitting zijn verschenen van bestuurderszijde en van ondernemingsraadzijde.

Omdat partijen hebben aangegeven daar geen bezwaar tegen te hebben, heeft de Kamer de termijn verlengd met twee maanden, als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de WOR.

Desgevraagd hebben partijen ter zitting verklaard een eventueel advies van de Kamer niet als bindend te zullen beschouwen.

In zijn vergadering van 20 januari 1999 heeft de Kamer zijn besluit in deze procedure vastgesteld.

Omvang van het geschil

De omvang van dit geschil wordt in de eerste plaats bepaald door de vraag of het besluit van de bestuurder om een parkeerbeleid in te voeren valt onder het instemmingsrecht van de ondernemingsraad.

In de tweede plaats stelt de ondernemingsraad de vraag aan de orde of het de bestuurder was toegestaan om - in het kader van zijn parkeerbeleid - een verplichte kentekenregistratie in te voeren.

In de derde plaats verzoekt de ondernemingsraad de Kamer zich uit te spreken over de vraag of voor het voeren van bedoelde kentekenregistratie een privacy-reglement dient te worden opgesteld.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Artikel 36, tweede lid van de Wet op de ondernemingsraden (hierna te noemen de WOR), biedt aan de ondernemer en de ondernemingsraad de mogelijkheid om de kantonrechter te laten bepalen dat de ondernemingsraad respectievelijk de ondernemer de WOR of hetgeen krachtens de WOR is bepaald na dient te leven. Een dergelijk verzoek is blijkens het derde lid van dit artikel pas ontvankelijk als - afgezien van een aantal hier niet aan de orde zijnde uitzonderingssituaties - het geschil ter bemiddeling c.q. advisering is voorgelegd aan de bedrijfscommissie.

In de WOR wordt geen antwoord gegeven op de vraag binnen welke termijn partijen hun geschil aan de bedrijfscommissie dienen voor te leggen. Desondanks is de Kamer van mening dat hiervoor een redelijke termijn zou moeten gelden. Immers, als dat niet het geval zou zijn, zouden partijen elkaar kunnen "verrassen" met onverwachte bemiddelingsprocedures. Dit zou de rechtszekerheid voor beide partijen niet ten goede komen en niet bevorderlijk zijn voor een goede bedrijfsvoering. Naar de opvatting van de Kamer moet van geval tot geval worden gezien welke tijdspanne als een redelijke termijn kan worden beschouwd. Dit zal van de omstandigheden van het

geval afhangen, waarbij onder meer gelet dient te worden op hetgeen redelijkerwijs van partijen verwacht mag worden en de aard en omvang van het geschil. Naar de mening van de Kamer moet de redelijke termijn geacht worden te zijn aangevangen vanaf het moment dat partijen niet meer daadwerkelijk inhoudelijk met elkaar in discussie zijn over een bepaald verschil van mening. Immers, zolang partijen nog bezig zijn om op eigen kracht een oplossing voor hun geschil te vinden, is er volgens de Kamer - nog - geen plaats voor bemiddeling of advisering door een derde, zoals de bedrijfscommissie. Indien een geschil niet binnen een redelijke termijn ter bemiddeling c.q. advisering aan de bedrijfscommissie is voorgelegd, dient dat volgens de Kamer tot niet-ontvankelijkheid van de indiener te leiden. Dit is uiteraard anders indien er voor het te late indienen valide argumenten aanwezig zijn.

In het onderhavige geval heeft de bestuurder op 4 november 1997 aan het personeel bekend gemaakt een besluit te hebben genomen ten aanzien van het nieuwe parkeerbeleid. Alvorens dit besluit te nemen heeft hij geen instemming van de ondernemingsraad gevraagd. Aan de laatstgenoemde heeft hij het nemen van dit besluit bevestigd bij schrijven van 19 november 1997.

Bij schrijven van 3 juli 1998 - derhalve ongeveer acht maanden nadat het besluit ten aanzien van het parkeerbeleid was genomen - heeft de ondernemingsraad het geschil over de vraag of de ondernemingsraad al dan niet instemmingsrecht toekwam ten aanzien van het nemen van dit besluit ter bemiddeling c.q. advisering voorgelegd aan de Kamer.

Hoewel de ondernemingsraad desgevraagd heeft aangegeven dat er tussen 4 november 1997 en 3 juli 1998 nog contact is geweest met de bestuurder over dit onderwerp, is de Kamer van mening dat daarbij niet kan worden gesproken van een daadwerkelijk inhoudelijke discussie. Immers, tijdens de overlegvergadering van 2 maart 1998 is weliswaar door de bestuurder aangegeven dat dit onderwerp zou moeten worden besproken in het plenaire OR-overleg, doch nergens blijkt uit dat zulks vervolgens ook daadwerkelijk is gebeurd. Daarnaast is tijdens de rondvraag van het overleg op 7 april 1998 tussen de bestuurder en de onderdeelcommissie X over dit onderwerp niet méér gezegd dan dat het aan de bedrijfscommissie zou worden voorgelegd.

Als redenen waarom de ondernemingsraad niet meteen na het nemen van het besluit het geschil aan de Kamer heeft voorgelegd, noemt de ondernemingsraad ten eerste het feit dat er op dat moment reeds bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof in Amsterdam een ander geschil aanhangig was en ten tweede het feit dat er per 1 januari 1998 een nieuwe bestuurder zou aantreden; dat aantreden wilde de ondernemingsraad afwachten om te bezien of die nieuwe bestuurder wellicht een ander standpunt over dit onderwerp zou innemen dan de scheidende bestuurder. De Kamer acht beide argumenten niet valide. Het reeds lopen van een andere procedure over een geheel ander geschil kan nimmer een steekhoudend argument zijn

om een nieuw geschil niet eveneens in procedure te brengen. Daarnaast gaat de ondernemingsraad met zijn tweede argument voorbij aan het feit dat het in november 1997 ontstane geschil tussen hem en de bestuurder als functionaris speelt en niet zozeer tussen de ondernemingsraad en de persoon die die functie bekleedt. Hoewel uiteraard de mogelijkheid bestond dat een nieuwe functionaris ten aanzien van het onderhavige geschil een ander standpunt in zou nemen dan zijn voorganger, stond niets er voor de ondernemingsraad aan in de weg om “ter bewaring van recht” zijn geschil met de bestuurder bij de bedrijfscommissie aanhangig te maken.

Gelet op het voorgaande ziet de Kamer dan ook voldoende redenen om de ondernemingsraad niet-ontvankelijk te verklaren in zijn verzoek.

Subsidiair, dat wil zeggen voor het geval de Kamer tot de in de vorige alinea bedoelde beslissing mocht komen, heeft de ondernemingsraad aangevoerd dat hij graag van de Kamer een principe-uitspraak zou willen hebben over het onderhavige geschil. Dit in verband met een in de toekomst mogelijk vervolg van de discussie over het parkeerbeleid.

De Kamer merkt ten aanzien van dit verzoek het volgende op.

Naar de in het algemeen rechtsbewustzijn levende opvattingen staan in ons land gerechtelijke procedures voor rechtzoekenden slechts open indien en voor zover zij enig belang hebben bij het voeren van die procedures. In sommige wetten is dit beginsel zelfs expliciet verwoord. Hoewel dat laatste in de WOR niet het geval is, dient naar de opvatting van de Kamer dat beginsel echter ook te worden gehanteerd ten aanzien van gerechtelijke procedures die op grond van de WOR kunnen worden gevoerd.

Hij weet zich in deze opvatting gesterkt door de ter zake bestaande jurisprudentie, waaronder OK Amsterdam van 13 november 1986 (ROR 1986/29) en Minister van Sociale Zaken van 11 februari 1986 (ROR 1986/39). Uit deze uitspraken blijkt dat in gevallen waarin procedures slechts worden gevoerd om een “principe-uitspraak” te verkrijgen terwijl vaststaat dat die uitspraak geen enkel feitelijk effect meer zal sorteren, een inhoudelijke behandeling van de zaak achterwege dient te blijven. De ondernemingskamer spreekt in een dergelijk geval van het “afwijzen” van het verzoek, de Minister van Sociale Zaken van de “niet-ontvankelijkheid” van verzoeker.

De Kamer is van oordeel dat deze opvattingen in zijn algemeenheid óók dienen te worden gehanteerd ten aanzien van de bemiddelingsprocedures bij de bedrijfscommissie op grond van artikel 36, derde lid, van de WOR.

Meer in het bijzonder wijst de Kamer op het feit dat één van de belangrijkste taken van bedrijfscommissies is om te bemiddelen in WOR-geschillen teneinde het vastgelopen overleg tussen partijen weer op gang te brengen of om partijen in ontstane pat-stellingen te adviseren bij het doorhakken van een knoop. Het doen van

“principe-uitspraken” in de wetenschap dat die geen enkele invloed zullen hebben op de feitelijkheden past niet binnen die bemiddelingstaak. Het belang van één van beide partijen bij een “principe-uitspraak” voor eventueel toekomstige gevallen acht de Kamer geen voldoende belang om een bemiddelingsprocedure bij de bedrijfscommissie te rechtvaardigen. Verzoeken om een “principe-uitspraak” behoren naar de mening van de Kamer dan ook niet inhoudelijk in behandeling genomen te worden onder niet-ontvankelijkverklaring van de verzoeker.

Verder wil de Kamer ten overvloede nog op het volgende wijzen.

De Kamer heeft geconstateerd dat de ondernemingsraad in het onderhavige geval nimmer de nietigheid heeft ingeroepen van het besluit tot vaststelling van het nieuwe parkeerbeleid. Daarmee is dat besluit inmiddels op grond van de WOR sinds een maand nadat de bestuurder het aan de ondernemingsraad heeft medegedeeld rechte onaanastbaar geworden. Dit betekent dat, zelfs indien de Kamer danwel de kantonrechter de ondernemingsraad inhoudelijk in het gelijk zou stellen, dit van geen enkele betekenis meer is voor het besluit van 4 november 1997 zodat de ondernemingsraad geen enkel juridisch belang heeft bij een advies van de Kamer.

Concluderend is de Kamer dan ook de mening toegedaan dat de ondernemingsraad niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in zijn verzoek om bemiddeling c.q. advisering.

Besluit

De Kamer verklaart de ondernemingsraad niet-ontvankelijk in zijn verzoek om bemiddeling c.q. advisering.

20 januari 1999

De Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie,
namens deze,

w.g.

J. P.O.M. van Herpen
Voorzitter

w.g.

R.A. Bos
Secretaris

